SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/5813
Dok.nr:	26/35409
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Viktor Johnsen
Dato:	03.11.2026

Drøftingssak - invitasjon til deltakelse i felles mulighetsstudie for regionalt krematorium ved Lofast

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
D -	Formannskapet	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

1. Sortland kommune avsetter en ramme på inntil kr 30 000 for deltakelse i en felles mulighetsstudie for etablering av et regionalt krematorium ved Lofast-krysset. Beløpet dekkes inn innenfor kommunedirektørens ramme

2. Mulighetsstudien tar utgangspunkt i tilbudet fra PUSHAK AS på kr 150 000 ekskl. merverdiavgift. Studien skal undersøke tomtens egnethet, arealbehov, romprogram, adkomst, logistikk og overordnet bygningsutforming. Én kremasjonsovn og et mindre rom for pårørende legges til grunn. Det skal legges til rette for et eventuelt framtidig seremonirom.

3. Den samlede kostnadsrammen for mulighetsstudien settes til inntil kr 200 000 ekskl. merverdiavgift. Rammen omfatter tilbudt rådgiverhonorar på kr 150 000 og inntil kr 50 000 til administrativt arbeid, eventuell befaring med tilhørende reise- og oppholdsutgifter og andre nødvendige, avtalte tillegg. Fordelingen skal framgå av prosjektbudsjettet. Tillegg skal avtales skriftlig før kostnadene påløper. Kostnadene fordeles likt mellom deltakerkommunene. Fordelingen og partenes økonomiske forpliktelser skal framgå av en bindende samarbeidsavtale som undertegnes av alle deltakerkommunene før oppdraget bestilles.

4. Studien kan først bestilles når deltakerkommunene har vedtatt deltakelse og finansiering, og endelig deltakerantall, lik kostnadsfordeling og samlet finansiering er bekreftet.

5. Kvæfjord kommune koordinerer samarbeidet. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå nødvendige avtaler innenfor vedtatt ramme. Avtalene skal avklare ansvar, leveranser, framdrift, økonomisk oppfølging og deltakernes rett til å bruke materialet.

6. Resultatet legges fram til politisk behandling i deltakerkommunene som grunnlag for beslutning om eventuell videre utredning og prosjektutvikling. Etablering, eierskap, investering og framtidige driftsforpliktelser krever nye politiske vedtak

Nye opplysninger

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Kvæfjord kommune inviterer kommunene i regionen til å delta i en felles mulighetsstudie for etablering av et regionalt krematorium ved Lofast-krysset

Det er tatt initiativ til å undersøke muligheten for et regionalt krematorium for Sør-Troms, Vesterålen og Lofoten. Vedlagt presentasjon datert 9. oktober 2026 beskriver prosjektideen og foreslår lokalisering ved Lofast-krysset ved Hålogalandsvegen. Et felles anlegg kan gi grunnlag for samarbeid om kapasitet og fagkompetanse og bidra til at kremasjon blir et mer tilgjengelig alternativ i regionen. Håndtering av avdøde og ivaretakelse av pårørende krever verdige og funksjonelle løsninger. Kapasitet og beredskap ved driftsstans og ekstraordinære hendelser vil være relevante temaer i en eventuell videre utredning. Presentasjonen skisserer et mulig befolkningsgrunnlag på om lag 120 000 innbyggere. Et mulig anlegg er illustrert med et bygningsfotavtrykk på 700–900 kvadratmeter, tomtebehov på 12–15 dekar og et investeringsnivå på 160–200 millioner kroner. Tallene er innledende anslag fra presentasjonen. De er ikke kvalitetssikrede forutsetninger eller en foreslått investeringsramme i denne saken. Kommunene i Sør-Troms, Vesterålen og Lofoten inviteres til å behandle saken på et felles grunnlag

FAKTA I SAKEN
Studien skal undersøke muligheten for å etablere et krematorium på det aktuelle området og gi kommunene et felles grunnlag for å vurdere videre samarbeid. Den foreslåtte samlede kostnadsrammen er inntil kr 200 000 ekskl. merverdiavgift, fordelt likt mellom kommunene som
deltar. Det bes om at kommunen behandler spørsmålet om deltakelse og finansiering politisk, og oversender vedtaket til Kvæfjord kommune innen 21. desember 2026.
Studien bestilles når deltakelse og finansiering er avklart og en bindende samarbeidsavtale er undertegnet. Det tas sikte på oppstart i januar 2027 og ferdigstillelse innen 1. april 2027. Deltakelse i studien innebærer ingen forpliktelse til senere etablering, investering eller drift.

Kvæfjord kommune inviterer aktuelle kommuner til å delta i en felles mulighetsstudie for et regionalt krematorium ved Lofast. Plasseringen er valgt som utgangspunkt fordi området ligger sentralt mellom de aktuelle kommunene. Formålet med studien er å undersøke om den aktuelle tomten kan romme et egnet krematorieanlegg, og gi et konkret grunnlag for diskusjon om videre samarbeid. Vedlagt kartskisse viser det aktuelle området for plassering.
Det er innhentet tilbud fra PUSHAK AS på en avgrenset arkitektfaglig mulighetsstudie til kr 150 000 ekskl. merverdiavgift. Kostnadene skal fordeles likt mellom deltakerkommunene. Studien bestilles først etter at kommunene har vedtatt deltakelse og finansiering. Etablering og et eventuelt videre forprosjekt må behandles senere.

Lofast ligger sentralt mellom kommunene som vurderes som aktuelle deltakere. Tilknytningen til hovedvegnettet gjør området relevant å undersøke som lokalisering for et regionalt anlegg. Kortere transport og bedre tilgjengelighet kan være mulige gevinster for deler av regionen, spesielt for innbyggere i områder med inntil to timers reiseavstand fra Lofast. Virkningen for de enkelte kommunene må vurderes nærmere. Studien skal ta utgangspunkt i en nærmere angitt tomt ved Lofast-krysset. Kart med avgrensning av tomten og opplysninger om reguleringsstatus må foreligge før oppstart. Overordnet vurdering av adkomst, terreng og plassbehov inngår i tilbudet. Mulighetsstudien skal avklare eiendomsforhold, grunnforhold, strømforsyning og øvrig infrastruktur på et overordnet nivå og beskrive behovet for videre undersøkelser. Studien skal vise hvordan et krematorium med én ovn og et mindre rom for pårørende kan plasseres og organiseres på tomten. Den skal omfatte tomteanalyse, romprogram, adkomst og logistikk samt enkle planer og illustrasjoner av byggets tilpasning til omgivelsene. Det skal legges til rette for et eventuelt framtidig seremonirom. Tilbudet omfatter dialog ved oppstart og en avsluttende presentasjon på Teams, men ikke befaring. I vedlagt kostnadsoverslag er det lagt inn kostnader til befaring ved eventuelt behov. Forutsetningen om én ovn må vurderes mot behovet i regionen. Oppdragets omfang og framdrift skal bekreftes før bestilling.

Dersom prosjektet videreføres, må kommunene ta stilling til mandat, kostnadsramme og finansiering av neste fase. Denne må avklare kremasjonsbehov og kapasitet, tekniske løsninger, bemanning og beredskap samt investering og årlige driftskostnader. Transportforhold og fortsatt bruk av eksisterende krematorier skal inngå som sammenligningsgrunnlag. Videre prosjektering, søknadsarbeid og eventuelt reguleringsarbeid må avklares og finansieres særskilt.

Det foreslås at Kvæfjord kommune koordinerer dialogen mellom kommunene, oppdragsgiver og kontraktspart for mulighetsstudien på vegne av deltakerne. Dette forutsetter en avtale som avklarer mandat, økonomi og ansvar. Rollen i mulighetsstudien innebærer ingen beslutning om hvem som eventuelt skal eie eller drive et framtidig krematorium.

VURDERING

Et regionalt krematorium kan bidra til et mer tilgjengelig tilbud og gi mulighet for samarbeid om kompetanse og kapasitet. Lofasts plassering mellom de aktuelle kommunene gir grunn til å undersøke området nærmere. Mulige gevinster for innbyggerne, transporten og kommunenes økonomi må likevel dokumenteres før det kan anbefales en etablering. En avgrenset mulighetsstudie vil gjøre prosjektideen mer konkret og vise hvordan et anlegg kan organiseres på den aktuelle tomten. Det er hensiktsmessig at kommunene får et felles beslutningsgrunnlag og deler kostnadene ved å framskaffe det. Lik kostnadsdeling er en enkel og oversiktlig ordning for denne avgrensede utredningen. Den enkelte kommune får tilgang til samme leveranse, og deltakelse innebærer ingen forpliktelse til å bli eier eller deltaker i en eventuell senere driftsordning. Samtidig er det viktig at kommunene kjenner begrensningene i studien og får en ny sak før de påtar seg større økonomiske forpliktelser.

Det foreslås en frist til 21. Desember 2026 for kommunenes tilbakemelding om deltakelse. Når vedtak om deltakelse og finansiering foreligger, bekreftes kostnadsandelene og avtalen om samarbeid ferdigstilles. Det tas sikte på oppstart januar 2027 og ferdig mulighetsstudie innen 1. april 2027. Tidspunktene må samordnes med kommunenes møteplaner og leverandørens bekreftede leveringstid. Når studien foreligger, foreslås en felles gjennomgang for deltakerne før resultatet legges fram til politisk behandling. En eventuell anbefaling om videreføring skal følges av forslag til innhold, organisering og finansiering av neste fase.

Økonomiske forhold

PUSHAK tilbyr den beskrevne mulighetsstudien til fast pris på kr 150 000 ekskl. merverdiavgift. Kostnadene fordeles med like store andeler mellom alle kommunene som deltar. Beregningsgrunnlaget for hver kommunes andel er den samlede avtalte kostnaden dividert på antall deltakerkommuner. Fordelingen er uavhengig av innbyggertall og gir ikke føringer for fordeling av kostnader til en eventuell senere investering eller drift. Endelig deltakerantall er ikke avklart. Den enkelte kommunes andel må derfor bekreftes når kommunenes vedtak foreligger. Hver kommune må vedta en økonomisk ramme som dekker dens deltakelse. Avtalen skal angi betalingsplan og hvordan kommunenes andeler innbetales. Oppdraget kan først bestilles når deltakelse og finansiering er vedtatt i deltakerkommunene og den samlede bestillingen er finansiert.
Dersom færre kommuner deltar enn forutsatt, øker den beregnede andelen for hver deltaker. Andelen kan likevel ikke overstige kommunens vedtatte ramme uten ny godkjenning. Kvæfjord kommune får et administrativt ansvar for å samordne tilbakemeldinger, avklare avtaler og
finansiering og forberede videre politisk behandling, oppgaver skal omfatte oppfølging av leverandøren og leveransen, innenfor rammene av en avtale. Deltakerkommunene må bidra med kontaktpersoner og nødvendige grunnlagsopplysninger. Arbeid fra kommunenes administrasjon forutsettes håndtert innenfor ordinær bemanning. Dersom arbeidet krever ekstra bemanning eller kjøp av tjenester, må dette avklares og finansieres særskilt.

Det foreslås at Sortland kommune avsetter en ramme på inntil kr 30 000 for deltakelse i en felles mulighetsstudie for etablering av et regionalt krematorium ved Lofast-krysset. Beløpet dekkes inn innenfor kommunedirektørens ramme.

KONKLUSJON

Kommunedirektøren tilslutter seg vurdering i saken og legger denne frem for drøfting til Formannskapet i Sortland kommune

Vedlegg:

Invitasjon til politisk behandling - deltakelse i felles mulighetsstudie for regionalt krematorium ved Lofast
Kart_kommunesentre_folketall_2026_2029_KI
Oppdragsbetingelser for PUSHAK
PUSHAK_ Krematorium erfaring_ 20026
Regionalt krematorium pres 09102026 BHoland
Tilbud Mulighetsstudie krematorium_til Kompella